

Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere del Projecte de Llei reguladora de les professions titulades de la salut

1. Consideracions generals prèvies

El dret a la salut, reconegut expressament per la Constitució andorrana, és un pilar fonamental en tot estat social; indispensable per garantir el desenvolupament i el progrés de qualsevol comunitat i indissociable dels drets fonamentals a la vida i a la dignitat humana.

Els reptes que va plantejar la inaudita situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2 van evidenciar la transcendència incommensurable de la tasca que duen a terme tots els professionals que integren el sector de la salut.

Aquesta emergència sanitària i els reptes que en van dimanar també van posar de manifest el compromís sempitern dels professionals de la salut envers la protecció i salvaguarda del dret a la salut.

Si bé l'ordenament jurídic andorrà disposa de diverses normes que regulen les professions sanitàries, com ara la Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989; el Reglament del Consell General de data 31 de juliol del 1980 sobre l'exercici de professions paramèdiques i parasocials a Andorra, i, de forma més general, la Llei d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals, les particularitats de les professions titulades de la salut –ateses les especificitats dels nivells de titulació requerits per exercir-les, així com les funcions i competències inherents a la seva pràctica– meriten que la regulació d'aquestes professions s'efectuï a través d'una norma sectorial específica.

Per aquesta raó, i en un reconeixement inequívoc i sense ambages de la seva importància, es promou aquest Projecte de Llei, amb la voluntat de regular d'una manera integral i sistemàtica els diferents aspectes inherents a l'exercici de les professions titulades de la salut.

Sense perjudici del que s'exposarà a l'apartat subsegüent, el Projecte de Llei s'estructura en dos títols diferenciats, però clarament connexos. Així, el primer d'ells es destina a establir i desenvolupar la regulació comuna a totes les professions titulades de la salut; mentre que el segon títol es dedica a la regulació de deu professions específiques, com ho són les professions de dietista-nutricionista, farmacèutic, fisioterapeuta, infermer i llevador, logopeda o ortofonista, metge, odontòleg, podòleg, psicòleg i tècnic ortopèdic.

Abans d'entrar a l'anàlisi del contingut del Projecte de Llei, és important palesar que el segon títol té una clara vocació a expandir-se, per tal d'incloure, progressivament, la regulació específica d'altres professions titulades de la salut.

Aquest Projecte de Llei es divideix en dos títols, integrats per sis i deu capítols, respectivament, i en setanta-quatre articles, dos disposicions addicionals, una disposició derogatòria, dos disposicions transitòries i quatre disposicions finals, amb el contingut que es ressenya a l'apartat següent.

2. Contingut del Projecte de llei

Com s'ha avançat a l'apartat anterior, el títol I incorpora un seguit de disposicions comunes a totes les professions titulades de la salut. El capítol primer d'aquest títol, integrat per sis articles, es destina a establir l'objecte i àmbit d'aplicació del Projecte i a la regulació de les disposicions generals aplicables a les professions referides. Entre aquestes disposicions, cal destacar les relatives als principis generals, drets i deures connexos a l'exercici d'aquestes professions, la configuració legal dels quals ve determinada clarament per l'essencialitat de les funcions desenvolupades per aquests professionals i per l'alt grau de responsabilitat que en dimana. Pel que fa als principis generals, mereixen especial menció els relatius al respecte de la vida, la integritat, la dignitat i la intimitat de la persona; a la prevalença de l'interès i el benestar de l'ésser humà sobre l'interès exclusiu de la societat o de la ciència; al dret de lliure elecció del professional, en la mesura que sigui possible tenint en compte la disponibilitat del servei; al tracte amb idèntiques consideracions a tots els usuaris dels serveis d'atenció sanitària, sense fer cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social, procurant el màxim respecte per les especificitats pròpies de cada individu o col·lectiu, i garantint el respecte a la dignitat i la intimitat de cada usuari del sistema sanitari, d'acord amb la seva voluntat i creences; a l'ús racional i eficient dels recursos diagnòstics i terapèutics disponibles; a l'accés en condicions d'igualtat a l'atenció sanitària necessària, d'acord amb els recursos disponibles; a la necessitat d'obtenir el consentiment lliure i informat dels usuaris del sistema sanitari abans de procedir a qualsevol actuació o intervenció que ho requereixi, d'acord amb la normativa establerta; a la prestació d'una atenció sanitària de qualitat en constant evolució i millora; i a la preservació i el tracte confidencial de les dades dels usuaris del sistema sanitari d'acord amb normativa vigent.

El capítol segon, compost per set articles, s'adreça a la regulació dels requisits per a l'accés a l'exercici professional i a les condicions d'exercici i, a aquest efecte, per poder exercir una professió titulada de la salut, instaura la necessitat de disposar d'una titulació oficial d'ensenyament superior emesa per l'Estat andorrà, reconeguda o homologada per l'Estat andorrà i que o bé hagi estat obtinguda en un estat membre de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu, o bé hagi estat reconeguda o homologada per un estat membre de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu en cas que l'estat d'obtenció de la titulació no sigui membre de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i que el reconeixement o l'homologació doni dret a exercir la professió en el territori de l'estat que l'ha acordat.

Així mateix, el capítol segon incorpora el règim d'incompatibilitats i d'incapacitats aplicable en el cas de les professions titulades de la salut i disposicions específiques en matèria de formació continuada.

El capítol tercer, estructurat en nou articles i relatiu a l'exercici professional, recull, entre altres, les diferents modalitats d'exercici i desenvolupa les obligacions de secret professional i d'intervenció i continuïtat assistencial, així

com les normes aplicables a la publicitat i la facultat dels professionals titulats de la salut de participar en la política sanitària nacional.

En referència a aquest capítol, convé referir que a més d'incorporar normes específiques en matèria d'exercici per compte propi i per compte aliè, incorpora també una regulació quant a l'exercici en centres sanitaris, i de manera molt particular, quant als requisits aplicables en relació amb la direcció del centre en cas que la titularitat sobre el mateix recaigui en una persona jurídica.

El capítol quart, a través de quatre articles, s'ocupa específicament de regular el Registre de professionals sanitaris; registre que també incorpora els professionals no titulats de la salut, d'acord a les normes de la Llei general de sanitat; mentre que el capítol cinquè, dividit en nou articles, es dedica a la regulació pròpia dels col·legis professionals en l'àmbit de les professions titulades de la salut.

El darrer capítol del títol I, és a dir el capítol sisè, que és el més extens amb disset articles, estableix el règim de responsabilitat aplicable als professionals titulats de la salut i tipifica, de manera específica, les infraccions professionals i col·legials referents a l'exercici d'aquestes professions; infraccions que es classifiquen en molt greus, greus i lleus. Així mateix, aquest capítol regula el procediment disciplinari, la possibilitat d'adoptar mesures provisionals, el règim de prescripció de les infraccions i de les sancions, així com el règim d'extinció de la responsabilitat i d'anotació i comunicació de les sancions

Per la seva part, el títol II -l'àmbit del qual té vocació d'ampliar-se en el temps, com comentat anteriorment- preveu de forma singular i concreta la definició, les funcions i els requisits de titulació de les professions de dietista-nutricionista, farmacèutic, fisioterapeuta, infermer i llevador, logopeda o ortofonista, metge, odontòleg, podòleg, psicòleg i tècnic ortopèdic.

Les dos disposicions addicionals s'ocupen, respectivament, de reconèixer els col·legis oficials creats amb anterioritat a la data en que entri en vigor la Llei i que tenen per àmbit d'actuació les professions regulades al títol II, i d'establir la competència del ministeri encarregat de la salut pel que fa a les autoritzacions d'exercici de les professions titulades de la salut.

Amb l'objectiu de preservar la seguretat jurídica, la disposició derogatòria única deroga parcialment el Reglament del Consell General de data 31 de juliol del 1980 sobre l'exercici de professions paramèdiques i parasocials a Andorra, pel que respecta a les professions previstes específicament al títol II del Projecte de Llei. Així mateix, aquesta disposició deroga les lleis de creació dels col·legis oficials que tenen per àmbit d'actuació les professions regulades al títol II.

Seguidament, a través de dos disposicions, es preveu el règim aplicable als col·legis professionals en matèria d'adaptació estatutària i als professionals titulats autoritzats a exercir amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei.

A l'últim, les quatre disposicions finals es destinen a la modificació puntual de la Llei 12/2013, del 13 de juny, del comerç, per incorporar la possibilitat que les lleis sectorials puguin establir requisits addicionals quant a la direcció de determinades societats professionals; a l'encomanament al Govern de

desenvolupar reglamentàriament la Llei i presentar el projecte de consolidació de la Llei que es modifica, i a l'establiment de la data d'entrada en vigor de la Llei.

3. Valoració de l'impacte econòmic

El Projecte de Llei no suposa cap càrrega econòmica que afecti els pressupostos generals de l'Estat.

4. Valoració en relació amb la perspectiva de gènere

L'article 5 de la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació estableix que el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques.

Convé recordar també que la igualtat de gènere constitueix un dels Objectius de desenvolupament sostenible, l'ODS 5, que ha estat inclòs en el Pla estratègic per a la implementació dels Objectius de desenvolupament sostenible, aprovat mitjançant un acord de Govern del 17 d'abril del 2019 com una eina transversal per a la consecució de tots els objectius de l'Agenda 2030.

És necessari destacar que la diversitat de les professions titulades de la salut que es regulen en aquest Projecte de Llei ha comportat una dificultat a nivell terminològic, pel que respecta a l'ús del gènere masculí com a norma lingüística. Ara bé, no és pot considerar que el seguiment d'aquesta norma té un impacte en matèria de perspectiva de gènere.

Dit això, i un cop analitzat aquest Projecte de Llei, es pot concloure que no té una repercussió directa o indirecta pel que fa a qüestions relatives a la perspectiva de gènere.

5. Procediment d'urgència

De conformitat amb el que preveu l'article 82 del Reglament del Consell General, se sol·licita que la Sindicatura acordi que el Projecte de Llei reguladora de les professions titulades de la salut sigui tramitat pel procediment d'urgència, tenint en compte la importància cabdal de regular aquestes professions.

Andorra la Vella, 19 de juliol del 2022

Albert Font Massip
Ministre de Salut

Landry Riba Mandicó
Secretari d'Estat d'Affers Europeus